

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
โครงการจัดทำสื่อ ๖๐ พรรษา เถลิงพระเกียรติ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้(สำหรับนักเรียน)

เพื่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่

(ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๓)

โครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

“การศึกษา คือ ความมั่นคงของประเทศ”

การศึกษาต้องสร้างให้คนไทย มีคุณลักษณะสำคัญ ๔ ประการ ได้แก่

๑. มีทัศนคติที่ดีและถูกต้อง
๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง
๓. มีอาชีพ มีงานทำ
๔. เป็นพลเมืองดี มีระเบียบวินัย

พระบรมราโชบายด้านการศึกษา ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระราชทานแก่คณะองคมนตรี

เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๐

ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต

คำชี้แจง

การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับประถมศึกษา ภาคเรียนที่ ๑ ฉบับนี้ เป็นการปรับปรุงครั้งที่ ๓ ดำเนินการโดยมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยความร่วมมือจากคณะทำงาน ประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ คณาจารย์จากมหาวิทยาลัย ศึกษานิเทศก์ และครูผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้

จุดประสงค์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนปลายทางได้ศึกษา/ทบทวน เอกสารใบความรู้ ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ และใช้ในการฝึกทักษะ /ปฏิบัติงานจากใบงาน หรือแบบฝึกหัด ของทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และประเมินตนเองตามตัวชี้วัดและ สาระการเรียนรู้ นั้น ๆ ทุกท้ายหน่วยการเรียนรู้ ทั้งนี้เมื่อครูปลายทางได้ตรวจผลการทำใบงานในรายชั่วโมง สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และประมวลผลการประเมินตนเองของนักเรียนทุกหน่วยการเรียนรู้ แล้วจะได้นำผลไปส่งเสริมและหรือจัดการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้เกิดประสิทธิผล นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กต่อไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

สารบัญ

	หน้า
คำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน	ก
สารบัญ	ข
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วย งานบ้านน่ารู้	๑
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง งานบ้านและมารยาทในการทำงานบ้าน	๒
ใบงานที่ ๑ เรื่อง งานบ้านและมารยาทในการทำงานบ้าน	๔
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง เครื่องมือที่ใช้ในงานบ้าน	๕
ใบงานที่ ๒ เรื่อง เครื่องมือที่ใช้ในงานบ้าน	๑๑
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การจัดการงานบ้านอย่างเป็นระบบ	๑๒
ใบงานที่ ๓ เรื่อง การจัดการงานบ้านอย่างเป็นระบบ	๑๔
ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การทำความสะอาดห้องน้ำและห้องส้วม	๑๕
ใบงานที่ ๔ เรื่อง การทำความสะอาดห้องน้ำและห้องส้วม	๑๖
ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การใช้พลังงานและทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า	๑๗
ใบงานที่ ๕ เรื่อง การใช้พลังงานและทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า	๑๘
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	๑๙
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย เลือผ้าของฉัน	๒๐
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การจัดเก็บของใช้ส่วนตัวและการดูแลรักษาเสื้อผ้า	๒๑
ใบงานที่ ๑ เรื่อง การจัดเก็บของใช้ส่วนตัวและการดูแลรักษาเสื้อผ้า	๒๓
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การซ่อมแซมเสื้อผ้าประเภทการด้น	๒๔
ใบงานที่ ๒ เรื่อง การซ่อมแซมเสื้อผ้าประเภทการด้น	๒๖
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การซักและตากเสื้อผ้า	๒๗
ใบงานที่ ๓ เรื่อง การซักและตากเสื้อผ้า	๓๐
ใบงานที่ ๔ เรื่อง การรีดและเก็บเสื้อผ้า	๓๑
ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การรีดและเก็บเสื้อผ้า	๓๓
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒	๓๔
แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log) กลางภาค	๓๕

สารบัญ

	หน้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ชื่อหน่วย ช่างคิดซ่อมแซม	๓๖
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง งานช่างและเครื่องมือที่ใช้ในงานช่าง	๓๗
ใบงานที่ ๑ เรื่อง งานช่างและเครื่องมือที่ใช้ในงานช่าง	๔๑
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน	๔๒
ใบงานที่ ๒ เรื่อง การซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน	๔๓
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ประโยชน์และความปลอดภัยการซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน	๔๔
ใบงานที่ ๓ เรื่อง ประโยชน์และความปลอดภัยการซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน	๔๖
ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การฝึกปฏิบัติซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน	๔๗
ใบงานที่ ๔ เรื่อง การฝึกปฏิบัติซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน	๔๘
ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง คุณธรรมในการทำงานช่าง	๔๙
ใบงานที่ ๕ เรื่อง คุณธรรมในการทำงานช่าง	๕๐
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓	๕๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชื่อหน่วย หนูน้อยนักประดิษฐ์	๕๒
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง งานประดิษฐ์ประเภทของใช้ ของตกแต่ง	๕๓
ใบงานที่ ๑ เรื่อง งานประดิษฐ์ประเภทของใช้ ของตกแต่ง	๕๕
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสรรค์ความคิดประดิษฐ์ผลงาน	๕๖
ใบงานที่ ๒ เรื่อง สร้างสรรค์ความคิดประดิษฐ์ผลงาน	๕๘
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การประดิษฐ์กรอบรูป	๕๙
ใบงานที่ ๓ เรื่อง การประดิษฐ์กรอบรูป	๖๐
ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การประดิษฐ์กล่องใส่อุปกรณ์การเรียน	๖๑
ใบงานที่ ๔ เรื่อง การประดิษฐ์กล่องใส่อุปกรณ์การเรียน	๖๒
ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง วัสดุในงานประดิษฐ์ในท้องถิ่นและภูมิภาคต่าง ๆ	๖๓
ใบงานที่ ๕ เรื่อง วัสดุในงานประดิษฐ์ในท้องถิ่นและภูมิภาคต่าง ๆ	๖๘
ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง งานประดิษฐ์ที่เป็นเอกลักษณ์ไทย	๖๙
ใบงานที่ ๖ เรื่อง งานประดิษฐ์ที่เป็นเอกลักษณ์ไทย	๗๑
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔	๗๒
แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log) ปลายภาค	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

งานบ้านน่ารู้

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง รู้จักงานบ้านและมารยาทในการทำงานบ้าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง งานบ้านน่ารู้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รู้จักงานบ้านและมารยาทในการทำงานบ้าน
รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ความหมายของบ้าน

กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิตประจำวันของสมาชิกในครอบครัว ซึ่งทุกคนในครอบครัวปฏิบัติอยู่เป็นประจำ

ประเภทของงานบ้าน

๑. การดูแลรักษาความสะอาดบ้าน
๒. การดูแลรักษาเครื่องเรือนเครื่องใช้ในบ้าน
๓. การจัดตกแต่งบ้านและบริเวณบ้าน
๔. การประกอบอาหาร
๕. การซักผ้า
๖. การรีดผ้า
๗. การตัดเย็บ
๘. การซ่อมแซมเสื้อผ้า
๙. การดูแลรักษาเสื้อผ้า

การดูแลรักษาห้องต่าง ๆ

ห้องรับแขกหรือห้องนั่งเล่น

๑. จัดวางสิ่งของต่าง ๆ เช่น แจกันดอกไม้ หมอนอิง หนังสือ ให้เป็นระเบียบสวยงามไม่กีดขวางทางเดิน
๒. ทำความสะอาดเครื่องเรือน เช่น โต๊ะ โซฟา ตู้ ให้สะอาด
๓. ทำความสะอาดพื้นห้องรับแขกโดยการกวาดและถูพื้นทุกวัน
๔. ทำความสะอาดผนังห้องและเพดานห้อง สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง

ห้องครัว

๑. ทำความสะอาดเครื่องครัวต่าง ๆ เช่น จาน ชาม กระทะ ทุกครั้งเมื่อใช้เสร็จและจัดเก็บเข้าที่ให้เรียบร้อย
๒. ทำความสะอาดเตาทุกครั้งหลังใช้งานเสร็จ โดยทำความสะอาดเมื่อเตาคลายความร้อนแล้ว
๓. ทำความสะอาดพื้นของห้องครัวโดยการกวาดและถู และเช็ดถูชั้นวางของและอุปกรณ์ต่าง ๆ ทุกวัน

๔. ทำความสะอาดเพดาน และฝ้าผนังห้องครัวอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง เพื่อขจัดคราบไขมันจากการประกอบอาหารที่เกาะติดอยู่

ห้องนอน

๑. เมื่อตื่นนอนแล้ว ควรจัดที่นอนและเก็บเครื่องนอน เช่น หมอน ผ้าห่มให้เรียบร้อย

๒. จัดเก็บของใช้ต่าง ๆ ให้เป็นระเบียบและหมั่นทำความสะอาดอยู่เสมอ

๓. กวาดและถูพื้นห้องนอนทุกวัน

๔. ทำความสะอาดเครื่องนอน เช่น นำไปผึ่งแดด และซักทำความสะอาด ประมาณสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง

๕. หมั่นทำความสะอาดผนังห้อง เพดานห้อง หน้าต่าง และประตูอยู่เสมอ

ห้องน้ำ

๑. ทำความสะอาดเครื่องสุขภัณฑ์ เช่น อ่างล้างมือ โถส้วมให้สะอาดโดยใช้น้ำยาล้างห้องน้ำ ล้าง

และขัดทำความสะอาดทุกวัน

๒. จัดวางเครื่องใช้ในห้องน้ำ เช่น สบู่ แชมพู แปรงสีฟัน ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เพื่อให้หยิบใช้

ได้สะดวก

๓. ทำความสะอาดฝ้าผนังและพื้นห้องน้ำ โดยราดน้ำยาล้างห้องน้ำตามสัดส่วนแล้วใช้แผ่นขัดขัดที่พื้นและฝ้าผนัง และใช้แปรงพลาสติกขัดพื้นห้องน้ำให้สะอาด

มารยาทในการทำงานบ้าน

๑. เป็นคนตรงต่อเวลา

๒. มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย

๓. ทำงานด้วยความตั้งใจ ใส่ใจในรายละเอียดต่าง ๆ

๔. ทำงานอย่างมีระเบียบเรียบร้อย

๕. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน

๖. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน

๗. ยอมรับในข้อบกพร่องของตนเองและของเพื่อนร่วมงาน

๘. กล่าวชมเชยเพื่อนร่วมงานตามความเหมาะสม

๙. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

๑๐. กล่าวคำ “ขอบคุณหรือขอใจ” ทุกครั้งเมื่อมีสมาชิกช่วยเหลืองานของตนเอง

ใบงานที่ ๑ เรื่อง งานบ้านและมารยาทในการทำงานบ้าน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง งานบ้านน่ารู้
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง งานบ้านและมารยาทในการทำงานบ้าน
 รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนข้อมูลงานบ้านและมารยาทในการทำงานบ้านที่นักเรียนเคยปฏิบัติมาให้ถูกต้อง

งานบ้านที่นักเรียนเคยปฏิบัติ

มารยาทที่นักเรียนเคยปฏิบัติ

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง เครื่องมือที่ใช้ในงานบ้าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง งานบ้านน่ารู้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เครื่องมือที่ใช้ในงานบ้าน
รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เครื่องมือที่ใช้ในงานบ้าน

๑. ประเภทปัดกวาด วิธีการใช้

๑.๑ **ไม้กวาดดอกหญ้าหรือไม้กวาดอ่อน** ใช้สำหรับกวาดเศษขยะ ฝุ่นผงขนาดเล็กบนพื้นที่เรียบ และแห้ง

๑.๒ **ไม้กวาดทางมะพร้าว** ใช้สำหรับกวาดขยะแห้ง เศษใบไม้ต่างๆ กวาดบนพื้นซีเมนต์ หยาบ พื้นดินและกวาดน้ำออกจากพื้นที่ที่มีน้ำขัง

๑.๓ **ไม้ปัดขนไก่** ใช้สำหรับปัดฝุ่นตามโต๊ะ กระจกบานเกล็ด

๑.๔ **ไม้กวาดด้ามยาวหรือไม้กวาดเสี้ยนตาล** ใช้สำหรับปัดฝุ่นละออง หยากไยบนที่สูง

๑.๕ **ไม้กวาดไฟฟ้า** ใช้สำหรับกวาดเศษผงหรือสิ่งสกปรกต่าง ๆ ฝุ่นผงไม่ฟุ้งกระจาย

๑.๖ **มีอบเช็ดฝุ่น** ใช้สำหรับกวาดฝุ่น เศษผง กรวด ทราย และเช็ดรอยเปื้อนต่าง ๆ บนพื้น

๑.๗ **เครื่องดูดฝุ่น** ใช้สำหรับดูดฝุ่นผงบนพื้น พรม ม่าน มุ้งลวด

๒. ประเภทเช็ดถู วิธีการใช้ ชุบน้ำแล้วบิดหมาดๆ เช็ดถูบริเวณต่าง ๆ

๒.๑ **ผ้าสำหรับเช็ดถูหรือผ้าขี้ริ้ว** ใช้สำหรับเช็ดถูพื้น ผนัง ประตู หน้าต่าง

๒.๒ **ฟองน้ำ** ใช้สำหรับซับน้ำออกจากพื้นผิวของสิ่งของเครื่องใช้ และเช็ดถูคราบสกปรกต่าง ๆ

๒.๓ **ไม้ถูพื้น** ใช้สำหรับถูพื้นไม้ พื้นซีเมนต์ และพื้นกระเบื้อง

๒.๔ **ไม้ถูพื้นชนิดชักและบิดได้ในตัว** ใช้สำหรับถูพื้นบ้านที่ทำด้วยวัสดุต่าง ๆ

๓. ประเภทขัด วิธีการใช้ ใช้ร่วมกับสารทำความสะอาดและเน้นขัดเฉพาะจุดที่สกปรกมาก

๓.๑ **แปรงพลาสติก** ใช้สำหรับขัดมุ้งลวด พื้นไม้ หรือเครื่องเรือนต่าง ๆ

๓.๒ **แปรงลวด** ใช้สำหรับขัดพื้นไม้ พื้นซีเมนต์ที่สกปรกมากและเปียกชื้น

๓.๓ **แผ่นขัด** ใช้สำหรับขัดถูคราบสกปรกที่พื้น หรือขัดเครื่องเรือนที่ทำจากกระเบื้อง

๔. ประเภทสารทำความสะอาด วิธีการใช้ ใช้ร่วมกับอุปกรณ์ทำความสะอาดชนิดต่าง ๆ

๔.๑ **ผงซักฟอก** ใช้สำหรับซักผ้าขี้ริ้ว และซักล้างทั่วไป

๔.๒ **น้ำยาขัดพื้น** ใช้สำหรับทำความสะอาดพื้นที่สกปรกมาก

๔.๓ **น้ำยาเช็ดกระจก** ใช้สำหรับทำความสะอาดกระจกต่างๆ

๔.๔ **น้ำยาขัดหนัง** ใช้สำหรับทำความสะอาดเครื่องใช้ที่ทำด้วยหนัง

๔.๕ **น้ำยาล้างจาน** ใช้สำหรับทำความสะอาดเครื่องใช้ประเภทแก้ว พลาสติก และสแตนเลส

เป็นต้น

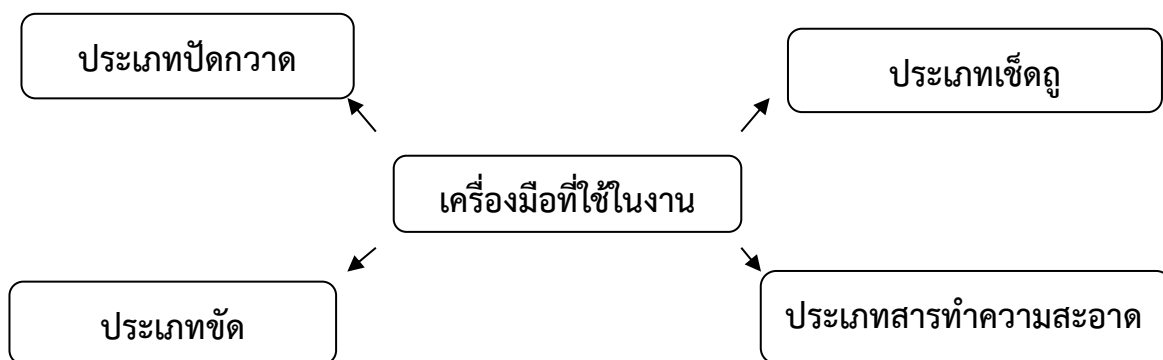
ประโยชน์ของเครื่องมือทำความสะอาด

๑. ช่วยให้เกิดความสะอาด
๒. ช่วยผ่อนคลายของร่างกาย
๓. ช่วยให้งานเสร็จและประหยัดเวลา
๔. ช่วยให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพ
๕. ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายระยะยาว
๖. ช่วยทำให้บ้านของเราน่าอยู่ยิ่งขึ้น

ใบงานที่ ๒ เรื่อง เครื่องมือที่ใช้ในบ้าน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง งานบ้านน่ารู้
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เครื่องมือที่ใช้ในบ้าน
 รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง: ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิดเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในบ้านแต่ละประเภทว่ามีอะไรบ้าง

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การจัดการงานบ้านอย่างเป็นระบบ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง งานบ้านน่ารู้
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การจัดการงานบ้านอย่างเป็นระบบ
 รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

การจัดการงานบ้านอย่างเป็นระบบ

การจัดการงานบ้านอย่างเป็นระบบ เป็นกระบวนการทำงานบ้านตามลำดับขั้นตอน ซึ่งสามารถสั่งงาน ติดตาม ควบคุม และตรวจสอบการทำงาน จนได้ผลงานที่มีคุณภาพ ช่วยประหยัดเวลา แรงงาน และค่าใช้จ่ายในครอบครัว

การจัดการงานบ้านอย่างเป็นระบบ มีกระบวนการ ดังนี้

๑. การวางแผนการทำงานบ้าน
๒. การทำงานบ้านตามแผนที่วางไว้
๓. การประเมินผลงาน

แผนการทำงานบ้านที่ดี

แผนการทำงานบ้านที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้

๑. เรียงลำดับความสำคัญของงาน
๒. ระบุวันเวลาและกิจกรรมในแผนงานอย่างละเอียด
๓. ระบุผู้รับผิดชอบในแต่ละงาน โดยเลือกให้เหมาะสมกับวัย
๔. จัดสรรเวลาให้เหมาะสมกับงาน
๕. ต้องจัดสรรเวลาร่วมกันหลังจากทำงานบ้านแล้ว
๖. แผนงานที่กำหนดไว้ต้องปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงได้
๗. แผนงานที่กำหนด ทุกคนต้องปฏิบัติได้

ทักษะการจัดการงานบ้าน

ทักษะการจัดการ หมายถึง ความพยายามของบุคคลที่จะจัดระบบงาน

ทักษะการจัดการงานบ้าน จึงเป็นการทำงานบ้านด้วยตนเองเพียงคนเดียวหรือการทำงานบ้านร่วมกับสมาชิกในครอบครัวอย่างเป็นระบบ ประณีต และมีความคิดสร้างสรรค์

การจัดห้องครัว

ห้องครัว เป็นห้องที่ใช้เตรียมอาหาร ประกอบอาหาร จัดวางและเก็บสิ่งของเครื่องใช้ในครัวต่าง ๆ และบางครอบครัวอาจมีโต๊ะรับประทานอาหารในห้องครัวด้วย

๑. การจัดวางสิ่งของเครื่องใช้ในครัว
 การจัดวางสิ่งของเครื่องใช้ในครัวในตำแหน่งที่เหมาะสม
๒. การจัดเก็บอุปกรณ์ประกอบอาหารและรับประทานอาหารในห้องครัว
 อุปกรณ์ประกอบอาหารและรับประทานอาหารในห้องครัวที่ล้างสะอาดและผึ่งให้แห้งแล้ว

๓. การจัดเก็บเครื่องปรุงรส ข้าวสารอาหารแห้งในห้องครัว

หลังใช้งานปิดฝาขวดหรือภาชนะเครื่องปรุงรส ข้าวสาร และอาหารแห้งให้แน่นสนิทก่อนนำไปจัดเก็บ

การจัดตู้เย็น

ตู้เย็น เป็นเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ใช้เก็บรักษาอาหารให้คงความสดไว้และไม่เน่าเสีย ในระยะเวลาหนึ่ง เพื่อรอการนำมาประกอบอาหาร การใช้ตู้แช่เย็นอย่างมีประสิทธิภาพทำได้โดย ไม่เปิดตู้เย็นบ่อย ๆ ละลายน้ำแข็งในช่องแข็งทุก ๑ - ๒ สัปดาห์ ทำความสะอาดชั้นวางต่าง ๆ ในตู้เย็นเสมอ และจัดวางอาหารให้เป็นระเบียบตามอุณหภูมิที่เหมาะสมในช่องและชั้นวางภายในตู้เย็น เพราะอาหารแต่ละชนิดมีความทนทานต่อความเย็นต่างกัน

การจัดตู้อาหาร

ตู้อาหาร เป็นตู้ที่ใช้เก็บอาหารที่เหลือจากการรับประทาน อาหารที่ปรุงเสร็จแล้วรอการเสิร์ฟ และอาหารแห้ง เช่น หอม กระเทียม อาหารกระป๋อง บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป วนเส้น เป็นต้น ตู้อาหารส่วนใหญ่ทำจากอะลูมิเนียม มีประตูเปิดและปิดได้ ช่วยป้องกันมดและแมลงมาติดต่ออาหาร

การจัดโต๊ะอาหาร

การจัดโต๊ะอาหารเป็นการบริการในบ้านที่ช่วยแบ่งเบาภาระของสมาชิกในครอบครัว ทำให้อุปกรณ์รับประทานอาหารเป็นระเบียบพร้อมใช้งาน และช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีในการรับประทานอาหารได้

อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดโต๊ะอาหาร

๑. จาน
๒. ช้อน ส้อม
๓. แก้วน้ำ
๔. ผ้าเช็ดปาก
๕. ผ้าปูโต๊ะ
๖. ผ้ารองจาน

ขั้นตอนการจัดโต๊ะอาหาร

๑. ผ้าปูสะอาดบนโต๊ะอาหาร ถ้ามีผ้ารองจานให้วางบนผ้าปูโต๊ะตามจำนวนผู้รับประทานอาหาร
๒. วางจานข้าวบนผ้ารองจาน ตามจำนวนผู้รับประทานอาหาร
๓. วางช้อนไว้ด้านขวา และวางส้อมไว้ด้านซ้ายของจาน บนผ้ารองจาน
๔. วางแก้วน้ำทางขวามือเยื้องไปด้านบน
๕. วางผ้าเช็ดปากไว้บนจานข้าวหรือทางขวามือ
๖. วางกับข้าวไว้กลางโต๊ะอาหารและก่อนรับประทานอาหารให้คลี่ผ้าเช็ดปากไว้บนตัก แล้วจึงตักข้าวเสิร์ฟบนจานข้าว

ใบงานที่ ๓ เรื่อง การจัดการงานบ้านอย่างเป็นระบบ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง งานบ้านน่ารู้
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การจัดการงานบ้านอย่างเป็นระบบ
 รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนเหตุผลการจัดงานบ้านอย่างเป็นระบบในแต่ละประเภทมาให้ถูกต้อง

เหตุผลที่จัดให้เป็นระบบ

.....

.....

.....

.....

เหตุผลที่จัดให้เป็นระบบ

.....

.....

.....

.....

เหตุผลที่จัดให้เป็นระบบ

.....

.....

.....

.....

เหตุผลที่จัดให้เป็นระบบ

.....

.....

.....

.....

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การทำความสะอาดห้องน้ำและห้องส้วม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง งานบ้านน่ารู้
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การทำความสะอาดห้องน้ำและห้องส้วม
 รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

การทำความสะอาดห้องน้ำและห้องส้วม

ห้องน้ำและห้องส้วม เป็นห้องที่ใช้สำหรับอาบน้ำชำระร่างกายและขับถ่ายเป็นประจำ จึงต้องทำความสะอาดอยู่เสมอ เพราะถ้าปล่อยไว้ให้เศษผง ฟองสบู่หรือตะกอนของน้ำเกาะติดสุขภัณฑ์และพื้นผนังห้องน้ำนาน ๆ จะทำให้เกิดคราบสกปรก เป็นแหล่งสะสมเชื้อโรค มีกลิ่นเหม็น ทำความสะอาดได้ยาก และอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุลื่นล้มได้

วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำความสะอาดห้องน้ำและห้องส้วม

๑. น้ำยาและผงทำความสะอาด
๒. แปรงขัด
๓. อุปกรณ์อื่น ๆ เช่น ถังน้ำ ถูมียาง ชันน้ำ ฟองน้ำ ผ้าปิดจมูกและปาก รองเท้ายางหรือรองเท้ายาง

วิธีทำความสะอาดสุขภัณฑ์และห้องน้ำห้องส้วม

๑. อ่างล้างมือ ใช้ฟองน้ำชุบน้ำยาทำความสะอาด ขัดให้ทั่วทั้งด้านในและด้านนอก จากนั้นล้างด้วยน้ำสะอาดแล้วเช็ดด้วยผ้าแห้ง
๒. โถส้วม ให้เทน้ำยาทำความสะอาดลงไปแล้วใช้แปรงด้ามยาวขัดด้านในให้ทั่ว ส่วนภายนอกใช้ฟองน้ำชุบน้ำยาขัดให้ทั่ว จากนั้นใช้น้ำล้างให้สะอาด ทั้งภายนอกและภายใน แล้วทิ้งไว้ให้แห้ง
๓. พื้นและผนังห้องน้ำที่ทำจากกระเบื้อง พื้นทำความสะอาดโดยเทน้ำยาหรือผงขัดลงบนพื้นที่เปียกแล้วใช้แปรงใยสังเคราะห์ขัดให้สะอาดถ้าเป็นพื้นซีเมนต์ควรใช้แปรงลวดขัด ส่วนผนังห้องน้ำที่เป็นกระเบื้องให้ใช้ฟองน้ำชุบน้ำยาทำความสะอาดเช็ดให้ทั่วแล้วล้างด้วยน้ำสะอาดจากนั้นปล่อยให้แห้ง

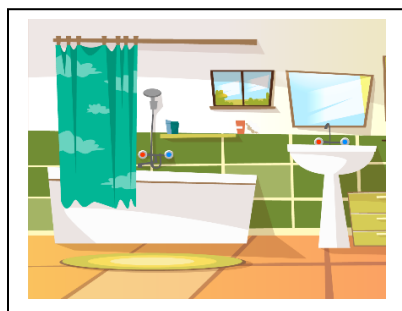
การจัดวางของใช้ในห้องน้ำห้องส้วม

การจัดวางของใช้ในห้องน้ำห้องส้วมมีแนวทางดังนี้

๑. ของใช้ในห้องน้ำห้องส้วม เช่น สบู่ ยาสระผม ยาสีฟัน แปรงสีฟัน ควรจัดวางให้เป็นระเบียบเพื่อความสะดวกในการหยิบใช้และดูสวยงาม
๒. อุปกรณ์ในการทำความสะอาดห้องน้ำ ห้องส้วม ควรล้างให้สะอาดผึ่งให้แห้ง ก่อนนำไปเก็บในบริเวณที่อากาศถ่ายเทได้ดี ส่วนน้ำยาทำความสะอาดควรปิดฝาให้สนิท แล้วนำไปเก็บในที่เย็น ไม่มีแสงแดด

ใบงานที่ ๔ เรื่อง การทำความสะอาดห้องน้ำและห้องส้วม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง งานบ้านน่ารู้
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การทำความสะอาดห้องน้ำและห้องส้วม
 รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนวิธีการทำความสะอาดห้องน้ำและห้องส้วม พร้อมกับประโยชน์มาให้ถูกต้อง

วิธีการทำความสะอาดห้องน้ำ

.....

.....

.....

.....

วิธีการทำความสะอาดห้องส้วม

.....

.....

.....

.....

ประโยชน์ของการทำความสะอาดห้องน้ำและห้องส้วม

๑.
๒.
๓.
๔.

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การใช้พลังงานและทรัพยากรอย่างประหยัด คุ่มค่าในบ้าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง งานบ้านน่ารู้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การใช้พลังงานและทรัพยากรอย่างประหยัด คุ่มค่าในบ้าน
รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

จิตสำนึกในการใช้พลังงานและทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า

พลังงาน หมายถึง ความสามารถซึ่งมีอยู่ในตัวของสิ่งทีอาจใช้แรงงานได้ เช่น พลังงานไฟฟ้า พลังงานน้ำพลังงานลม พลังงานแสงอาทิตย์ เป็นต้น

ทรัพยากร หมายถึง สิ่งทั้งปวงอันเป็นทรัพย์ เช่น ไฟฟ้า น้ำมัน ป่าไม้ แร่ กระจดาช มูลสัตว์ ถ่าน เป็นต้น

จิตสำนึกในการใช้พลังงานและทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า หมายถึง ความเข้าใจถึงสาเหตุหรือเหตุผลของการประหยัด การร่วมมือกันเพื่อรักษา ควบคุมดูแล ทาวิธีการใช้พลังงาน และทรัพยากรที่มีอยู่ให้เหมาะสม

๑. มนุษย์มีจำนวนเพิ่มขึ้น ความต้องการใช้พลังงานและทรัพยากรที่มีวันหมดไป เช่น น้ำมันป่าไม้ แร่ จึงเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

๒. มนุษย์ใช้พลังงานและทรัพยากรอย่างสิ้นเปลืองทั้งในการดำเนินชีวิตประจำวันและการทำงาน

๓. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพลังงานและทรัพยากรที่มนุษย์ต้องใช้เป็นประจำสูงขึ้น ตามภาวะเศรษฐกิจของโลก เช่น ราคาน้ำมัน ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า เป็นต้น

๔. การสร้างพลังงานและทรัพยากรทดแทนยังไม่แพร่หลาย เช่น การสร้างเขื่อนเพื่อผลิตไฟฟ้าการสร้างอุปกรณ์เก็บกักพลังงานแสงอาทิตย์ การสร้างพลังงานชีวมวล การแปรรูปวัสดุเหลือใช้เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ เป็นต้น

แนวทางการมีส่วนร่วมในการใช้พลังงานและทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประหยัดและคุ้มค่า
การมีส่วนร่วมในการใช้พลังงานและทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประหยัดและคุ้มค่ามีแนวทางดังนี้

๑. ใช้น้ำ ใช้ไฟฟ้า ใช้กระจดาชอย่างประหยัดและใช้เมื่อจำเป็น ดังตัวอย่าง

๑.๑. การใช้น้ำอย่างประหยัด

๑.๒. การใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัด

๑.๓. การใช้กระจดาชอย่างประหยัด

๒. มีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือโครงการที่จัดขึ้นเพื่อรณรงค์ให้เกิดการประหยัดพลังงานและทรัพยากร

๓. กระตุ้นและสนับสนุนให้ทุกคนในครอบครัวและสังคม ที่อยู่อาศัยมีส่วนร่วมในการใช้พลังงานและทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า

ใบงานที่ ๕ เรื่อง การใช้พลังงานและทรัพยากรอย่างประหยัด คุ่มค่าในงานบ้าน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง งานบ้านน่ารู้
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การใช้พลังงานและทรัพยากรอย่างประหยัด คุ่มค่าในงานบ้าน
 รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนแนวทางการมีส่วนร่วมในการใช้พลังงานและทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประหยัดและคุ้มค่า

ลำดับ	ประเภทของพลังงานและทรัพยากร	แนวทางการมีส่วนร่วมในการใช้พลังงานและทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประหยัดและคุ้มค่า
๑		๑..... ๒..... ๓..... ๔..... ๕.....
๒		๑..... ๒..... ๓..... ๔..... ๕.....
๓		๑..... ๒..... ๓..... ๔..... ๕.....

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง งานบ้านน่ารู้

๑. กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับที่ฉันทำได้ตามระดับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้				สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๑.งานบ้านและมารยาทในการทำงานบ้าน					☐
๒.เครื่องมือที่ใช้ในงานบ้าน					☐
๓.การจัดการงานบ้านอย่างเป็นระบบ					☐
๔.การทำความสะอาดห้องน้ำและห้องส้วม					☐
๕.การใช้พลังงานและทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า					☐

๒. สิ่งที่ฉันทำได้ดีและภูมิใจ (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

๓. สิ่งที่ฉันยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

๔. สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เสื้อผ้าของฉัน

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การจัดเก็บของใช้ส่วนตัวและการดูแลเสื้อผ้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เสื้อผ้าของฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การจัดเก็บของใช้ส่วนตัวและการดูแลเสื้อผ้า
รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ของใช้ส่วนตัว หมายถึง ของที่มีลักษณะที่เฉพาะตัวบุคคล เช่น เสื้อผ้า รองเท้า เครื่องประดับ เป็นต้น

ประเภทของเสื้อผ้า

๑. เสื้อประเภทต่าง ๆ เช่น เสื้อยืด เสื้อเชิ้ต เสื้อนักเรียน เสื้อแขนยาว เป็นต้น
๒. กางเกงประเภทต่าง ๆ เช่น กางเกงขาสั้น กางเกงขายาว กางเกงยีนส์ เป็นต้น
๓. กระโปรงประเภทต่าง ๆ เช่น กระโปรงนักเรียน กระโปรงทำงาน เป็นต้น
๔. ชุดชั้นในต่าง ๆ เช่น เสื้อชั้นใน กางเกงใน เป็นต้น

วิธีการดูแลรักษาเสื้อผ้า

๑. นำเสื้อผ้าที่สวมใส่แล้วไปซักและตากให้แห้ง
๒. นำเสื้อผ้าที่แห้งมารีดและเก็บพับให้เรียบร้อย
๓. นำเสื้อผ้าที่สะอาดเก็บไว้ในตู้เสื้อผ้า

วิธีการจัดเก็บเสื้อผ้า

๑. กางเกงขาสั้น วิธีการพับ พับครึ่งกางเกงตามความยาว แล้วพับปลายขาเข้ามาที่เป้ากางเกง แล้วพับครึ่งกางเกงเข้ามาอีก ๒ ครั้ง
๒. กางเกงขายาว วิธีการพับ พับครึ่งกางเกงตามความยาว แล้วพับปลายขาเข้ามาที่เป้ากางเกง แล้วพับครึ่งกางเกงเข้ามาอีก ๒ ครั้ง
๓. เสื้อแขนสั้น วิธีการพับเริ่มด้วยการกางเสื้อแขนสั้นโดยพลิกด้านหลังขึ้น นำนิตยสารวางชิดกับคอเสื้อ พับเสื้อเข้ามาจนถึงขอบหนังสือ แล้วพับแขนเสื้อ ๒ ทบให้พอดีกับความกว้างของเสื้อที่พับเข้ามาทั้งด้านซ้ายและด้านขวา พับปลายเสื้อขึ้นมาจนถึงกึ่งกลาง แล้วพับทบขึ้นมาถึงปกเสื้ออีกครั้ง
๔. เสื้อแขนยาว วิธีการพับเริ่มด้วยการกางเสื้อแขนยาวโดยพลิกด้านหลังขึ้น นำนิตยสารวางชิดกับคอเสื้อ พับเสื้อเข้ามาจนถึงขอบหนังสือ แล้วพับแขนเสื้อ ๒ ทบให้พอดีกับความกว้างของเสื้อที่พับเข้ามาทั้งด้านซ้ายและด้านขวา พับปลายเสื้อขึ้นมาจนถึงกึ่งกลาง แล้วพับทบขึ้นมาถึงปกเสื้ออีกครั้ง
๕. เสื้อยืด วิธีการพับเริ่มจากกางเสื้อยืดโดยให้ลายเสื้ออยู่ด้านบน จับปลายเสื้อและแขนเสื้อด้านขวาพับไปทบไปด้านซ้าย พับแขนเสื้อกลับเข้าหากึ่งกลาง พับเสื้อลงมาตามความยาวครึ่งหนึ่ง ก่อนพับซ้ำลงมาอีกครั้ง

๖. **กางเกงใน** วิธีการพับ พับขอบกางเกงในด้านขวาเข้าหาข้างกลางโดยเลยเป้ากางเกงไปทางซ้ายเล็กน้อย พับขอบกางเกงในด้านซ้ายเข้ามาให้พอดีกับขอบกางเกงด้านขวา จากนั้นพับเป้ากางเกงขึ้นมาจนถึงขอบเอวก็เสร็จเรียบร้อย

๗. **เสื้อกล้าม** วิธีการพับพับเริ่มจากกางเสื้อกล้ามโดยให้ลายเสื้ออยู่ด้านบนจับปลายเสื้อและแขนเสื้อด้านขวาพับไปทบไปด้านซ้าย พับแขนเสื้อกลับเข้าหาข้างกลาง พับเสื้อลงมาตามความยาวครึ่งหนึ่ง ก่อนพับซ้ำลงมาอีกครั้ง

ประโยชน์ของการจัดเก็บเสื้อผ้า

๑. ช่วยให้สะดวกต่อการค้นหาและสวมใส่
๒. ช่วยให้เสื้อผ้าสะอาดเรียบร้อย
๓. ช่วยประหยัดพื้นที่ในการจัดเก็บ

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การซ่อมแซมเสื้อผ้าประเภทการด้น
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เสื้อผ้าของฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การซ่อมแซมเสื้อผ้าประเภทการด้น
รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ความหมายของการซ่อมแซม

ซ่อมแซมเสื้อผ้า หมายถึง การทำให้เสื้อผ้าที่ชำรุดสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีกครั้ง

วิธีการซ่อมแซมเสื้อผ้าประเภทต่าง ๆ

๑. การเนา	คือ การเย็บผ้าด้วยมือ ซึ่งทำให้ผืนผ้าติดกันชั่วคราว
๒. การสอย	คือ การเย็บผ้าด้วยมือให้ติดกัน โดยเห็นรอยเย็บน้อยที่สุด
๓. การด้น	คือ การเย็บผ้าด้วยมือ ซึ่งทำให้ผ้ามีระยะฝีเข็มถี่และคงทน

เครื่องมือซ่อมแซมเสื้อผ้า (การด้น)

๑. เข็มเย็บด้วยมือ	ใช้สำหรับด้นผ้า ซึ่งมีหลายขนาด ควรเลือกให้เหมาะสมกับผ้า
๒. เข็มหมุด	ใช้สำหรับกลัดยึดผ้าให้ติดกัน เพื่อป้องกันผ้าเคลื่อนเวลาเย็บ
๓. ด้าย	ใช้สำหรับเย็บ ควรเลือกที่ให้เหมาะสมกับสีผ้า นิยมใช้เบอร์ ๖๐
๔. กรรไกร	ใช้สำหรับตัดผ้าหรือด้าย
๕. ทีเลาะผ้า	ใช้สำหรับเลาะเส้นด้ายหรือเส้นเย็บที่ไม่ต้องการทิ้ง
๖. หมอนเข็ม	ใช้สำหรับปักและเก็บเข็มชนิดต่างๆ

วิธีการด้น

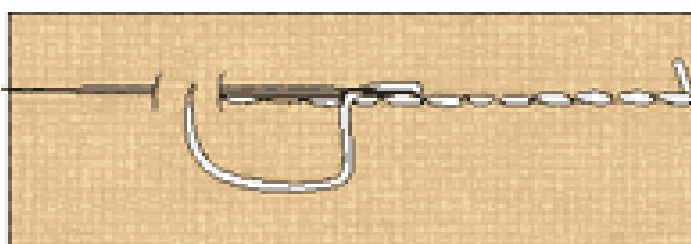
การด้นเป็นการเย็บผ้าด้วยมือที่มีความทนทานมาก การด้นสามารถแบ่งออกเป็น ๒ ประเภทดังนี้

๑. การด้นตะลุ่ย มีวิธีการทำคล้ายการเนาเป็นการเย็บผ้าสองชั้นให้ติดกันอย่างถาวร
 - วิธีทำ
 ๑. นำด้ายใส่รูเข็มจำนวนสองเส้น
 ๒. แหวงเข็มลงบนผืนผ้าขึ้นลงโดยมีระยะถี่ ประมาณ ๓ ฟิตต่อ ๑ นิ้ว ต่อ ๑ ฟิตเข็ม
 ๓. ดึงด้ายให้ตึงแล้วด้นต่อไปจนสิ้นสุดตะเข็บ
 ๔. มัดด้ายให้ตึงเพื่อไม่ให้หลุด แล้วตัดด้ายออกด้วยกรรไกร

๒. การดันถอยหลัง

วิธีทำ เป็นการเย็บผ้า ๒ ชนิดให้ติดกันโดยแทงเข็มขึ้นและย้อนกลับไปแทงเข็มด้านหลังให้เข็มมีความยาวเพียงพอของฝีเข็ม แทงเข็มลงแล้วดึงด้ายขึ้นไปจนสิ้นสุดตะเข็บ ทำซ้ำกันไปเสร็จชนิดนี้มีความทนทานมาก ด้านหน้าจะมีลักษณะฝีเข็มเหมือนการเย็บด้วยจักร ส่วนด้านหลังด้ายเย็บซ้อนกันแน่นเหมาะสำหรับเย็บผ้าโดยทั่วไปที่ต้องการความทนทาน

ประโยชน์ของการดันเสื่อผ้า

๑. ประหยัดรายจ่ายและทรัพยากรของตนเองและครอบครัว
๒. ยืดอายุการใช้เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย
๓. ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
๔. ส่งเสริมความมีน้ำใจและช่วยเหลือซึ่งกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว
๕. เกิดความภาคภูมิใจร่วมกัน
๖. สร้างเสริมความอดทน ความมีระเบียบวินัยในการทำงานให้กับสมาชิกในครอบครัว

ใบงานที่ ๒ เรื่อง การซ่อมแซมเสื้อผ้าประเภทการด้น
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เสื้อผ้าของฉัน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การซ่อมแซมเสื้อผ้าประเภทการด้น
 รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอธิบายวิธีการซ่อมแซมเสื้อผ้าประเภทด้นตามขั้นตอน พร้อมบอกประโยชน์ของการซ่อมแซมเสื้อผ้ามาให้ถูกต้อง

การด้นตะลุยก	การด้นถอยหลัง
	
๑..... ๒..... ๓..... ๔..... ๕..... ๖.....	๑..... ๒..... ๓..... ๔..... ๕..... ๖.....

ประโยชน์ของการซ่อมแซมเสื้อผ้าประเภทด้น

- ๑.....
- ๒.....
- ๓.....
- ๔.....
- ๕.....
- ๖.....

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การซักและตากเสื้อผ้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เสื้อผ้าของฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การซักและตากเสื้อผ้า
รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ความหมายของการซักเสื้อผ้า

คือ การทำความสะอาดและดูแลรักษาเสื้อผ้าอย่างหนึ่งซึ่งต้องทำเป็นประจำ เพื่อให้มีเสื้อผ้าที่แห้งสะอาดมีกลิ่นหอม สำหรับสวมใส่ในครั้งต่อไป

การเตรียมก่อนซักเสื้อผ้า

๑. ก่อนซักเสื้อผ้าควรล้างกระเป๋าของเสื้อผ้าทุกตัว หากมีวัตถุสิ่งตกค้างอยู่ให้เอาออกจากกระเป๋าก่อน
๒. หากมีเสื่อกางเกงขำรดุให้แยกออกและซ่อมแซมให้เรียบร้อยก่อนนำไปซักทำความสะอาด
๓. ควรแยกประเภทของเสื้อผ้า เช่น เสื้อ กางเกง ผ้าสี ผ้าขาว เสื้อเด็ก เสื้อผู้ใหญ่ เป็นต้น
๔. ควรเตรียมสถานที่ และเครื่องมือให้พร้อมก่อนลงมือซักผ้า

ประเภทของการซักเสื้อผ้า

สามารถแบ่งออกเป็น ๒ ประเภทดังนี้

๑. การซักเสื้อผ้าด้วยมือ
๒. การซักเสื้อผ้าด้วยเครื่องซักผ้า

การซักเสื้อผ้าด้วยมือ

คือ การทำความสะอาดเสื้อผ้าโดยใช้แรงงานคน ซึ่งสามารถทำความสะอาดเฉพาะส่วนได้ดี เครื่องมือที่ใช้ในการซักผ้าด้วยมือ มีดังนี้

๑. กะละมัง ใช้สำหรับใส่น้ำสะอาดและแช่ผ้า
๒. แปรงซักผ้า ใช้สำหรับขัดถูเสื้อผ้าที่สกปรก เช่น ปกเสื้อ ขอบแขนเสื้อ เป็นต้น
๓. กระดานแปรงผ้า ใช้สำหรับรองผ้าขณะแปรงผ้า
๔. สารซักฟอก ใช้สำหรับชำระสิ่งสกปรกบนเสื้อผ้า
๕. สารแต่งผ้า ใช้สำหรับให้ผ้าขาว กลิ่นหอม ความคงรูป
๖. ตะกร้าใส่ผ้า ใช้สำหรับใส่เสื้อผ้าที่กำลังจะนำมาซัก และใส่เสื้อผ้าที่ซักเสร็จแล้ว

ขั้นตอนการซักผ้าด้วยมือ

๑. แยกซักเสื้อผ้าขาวและเสื้อผ้าสี
๒. ซักด้วยน้ำสะอาด ๑ ครั้ง
๓. เทสารซักฟอกลงในน้ำสะอาด ใช้มือตีฟองจนเกิดฟอง
๔. นำเสื้อผ้าที่ซักในน้ำสะอาดมาแช่ แล้วใช้มือขยี้และแช่ผ้าทิ้งไว้ประมาณ ๑๐-๑๕

นาที ก่อนซัก

๕. ใช้แปรงขัดถูเบา ๆ บนเสื้อผ้าที่มีคราบสกปรกจนสะอาด
๖. บิดเสื้อผ้าเอาน้ำสารซักฟอกออก
๗. นำมาซักล้างในน้ำสะอาดอีกครั้ง จนหมดน้ำสารซักฟอก
๘. นำมาแช่สารแต่งผ้าประมาณ ๕ - ๑๐ นาที
๙. บิดเสื้อผ้าให้หมาดแล้วยกใส่ในตะกร้า จึงนำไปตากให้แห้ง

การซักเสื้อผ้าด้วยเครื่องซักผ้า

คือ การซักเสื้อผ้าด้วยเครื่องใช้ไฟฟ้าชนิดหนึ่ง ซึ่งสามารถช่วยทุ่นแรงได้ดี เครื่องมือที่ใช้ในการซักผ้าด้วยเครื่องซักผ้า มีดังนี้

๑. เครื่องซักผ้า ใช้สำหรับซักเสื้อผ้าทุกประเภท
๒. สารซักฟอก ใช้สำหรับชำระสิ่งสกปรกบนเสื้อผ้า

ขั้นตอนการซักเสื้อผ้าด้วยเครื่องซักผ้า

๑. สำนวความเรียบร้อยของเครื่องซักผ้า ระบบน้ำ และปลั๊กไฟ
๒. นำผ้าใส่ในเครื่องซักผ้าตามขนาดและความจุ หรือน้ำหนักที่บอกไว้
๓. ใส่สารซักฟอกลงไปเครื่องซักผ้า
๔. ตั้งรายการทำงานตามคำแนะนำของเครื่องซักผ้า
๕. เมื่อซักเสร็จแล้วให้นำผ้าออกจากเครื่อง แล้วถอดปลั๊กไฟให้เรียบร้อย

การตากเสื้อผ้า

การตากเสื้อผ้าเพื่อป้องกันเสื้อผ้ามีกลิ่นอับชื้น โดยใช้อุปกรณ์ ได้แก่ ที่หนีบผ้า และราวตากผ้า

ขั้นตอนการตากเสื้อผ้า

๑. คลีผ้าออก แล้วสะบัดผ้า ๒-๓ ครั้ง เพื่อสะเด็ดน้ำและป้องกันไม่ให้ผ้ายับมาก
๒. กลับผ้าด้านในออกด้านนอกทุกตัว เพื่อป้องกันไม่ให้ผ้ามีสีซีดและเปื้อนละออง
๓. นำเสื้อผ้ามาใส่ไม้แขวนเสื้อพาดบนราวตากผ้า แล้วใช้ที่หนีบผ้าหนีบไว้ไม่ให้เสื้อผ้าปลิว

ข้อดีและข้อเสียการซักเสื้อผ้าด้วยมือและเครื่องซักผ้า

การซักเสื้อผ้าด้วยมือ	การซักเสื้อผ้าด้วยเครื่องซักผ้า
<p>ข้อดี</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ประหยัดน้ำและไฟฟ้า ๒. ประหยัดค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องซักผ้า ๓. เสื้อผ้าสะอาด ๔. ถนอมเนื้อผ้าให้ใช้ได้นาน 	<p>ข้อดี</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ประหยัดแรงงาน ๒. ประหยัดเวลา ๓. ซักเสื้อผ้าเร็ว
<p>ข้อเสีย</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. สิ้นเปลืองแรงงาน ๒. สิ้นเปลืองเวลา ๓. เสื้อผ้าแห้งช้า 	<p>ข้อเสีย</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. สิ้นเปลืองน้ำและไฟฟ้า ๒. สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องซักผ้า ๓. ซักผ้าไม่ค่อยสะอาด

ใบงานที่ ๓ เรื่อง การซักและตากเสื้อผ้า
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เสื้อผ้าของฉัน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การซักและตากเสื้อผ้า
 รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนข้อดี ข้อเสีย ของการซักเสื้อผ้าด้วยมือและซักด้วยเครื่องมาให้ถูกต้อง

การซักเสื้อผ้าด้วยมือ	การซักเสื้อผ้าด้วยเครื่องซักผ้า
ข้อดี ๑. ๒. ๓. ๔. ๕.	ข้อดี ๑. ๒. ๓. ๔. ๕.
ข้อเสีย ๑. ๒. ๓. ๔. ๕.	ข้อเสีย ๑. ๒. ๓. ๔. ๕.

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การรีดและเก็บเสื้อผ้า
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เสื้อผ้าของฉัน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การรีดและเก็บเสื้อผ้า
 รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

การรีดผ้า

จุดประสงค์ของการรีดผ้า

๑. ต้องการให้ผ้าเรียบน่าสวมใส่
๒. ส่งเสริมบุคลิกภาพให้ดูดี
๓. แสดงถึงความเรียบร้อย ความเอาใจใส่ตนเองของแต่ละบุคคล

อุปกรณ์การรีดผ้า

๑. ไม้แขวนสำหรับแขวนเสื้อที่รีดแล้ว
๒. ที่รองแขนเสื้อ
๓. กระจกฉีดย้ำน้ำ
๔. เตารีดไฟฟ้า

การรีดผ้าเป็นการทำผ้าให้เรียบโดยใช้ความร้อนจากเตารีด โดยทั่วไป มี ๒ วิธี คือ

๑. **การรีดทับ** ซึ่งเป็นวิธีการรีดโดยใช้เตารีดยกทับผ้าทีละส่วน วิธีการนี้จะทำให้ผ้าเรียบเหมาะสำหรับผ้าที่พิถีพิถันและเสียรูปทรงได้ง่าย

๒. **การรีดไถ** เป็นวิธีการรีดผ้าโดยใช้มือไถไปมาส่วนบริเวณที่ต้องการรีด วิธีนี้จะทำให้รีดได้รวดเร็ว ถ้ารีดด้วยไฟแรงหรือรีดแรงๆ พื้นผิวของผ้าอาจเสียหายหรือเกิดรอยดำหนิได้ หรือทำให้ผ้าเป็นมันเฉพาะส่วนที่เป็นรอยพับ เช่น ปลายแขน ชายกระโปรง เป็นต้น

วิธีการรีดผ้า

๑. จัดเตรียมอุปกรณ์ให้พร้อม ตรวจสอบสภาพเตารีดและสายไฟ เพื่อความปลอดภัย
๒. ปรับอุณหภูมิความร้อนให้เหมาะสมตามตัวเลขและข้อความที่กำกับบนเตารีด รีดผ้าเนื่อบางก่อน ในขณะที่เตารีดเริ่มทำงาน
๓. ทดลองความร้อนโดยการรีดด้านในของบริเวณسابเสื้อก่อน
๔. รีดผ้าบางก่อน เมื่อความร้อนได้ระดับให้รีดผ้าหนา เมื่อความร้อนใกล้จะหมดให้รีดผ้าบาง เช่น ปลายแขน ปลายคอ เพื่อเป็นการประหยัดไฟ

วิธีการรีด

๑. **วิธีการรีดเสื้อ** - ปกเสื้อ - บริเวณตัวเสื้อด้านหน้า - บริเวณด้านหลัง - รีดแขนเสื้อ ลำดับสุดท้าย ข้อควรระวัง - ควรรีดตามแนวตั้งของเส้นใยผ้า เพื่อป้องกันผ้ายืดเสียทรง - ไม่ควรใช้ความร้อนสูง นานเกินไป - ถ้าต้องการพรมน้ำระหว่างรีด อย่าให้น้ำถูกเตารีด เพราะจะสูญเสียความร้อน - เมื่อเสร็จ ให้ใส่ไม้แขวน กลัดกระดุม จัดปกให้เรียบร้อย
๒. **วิธีการรีดกางเกง** - กลับตะเข็บด้านในออกด้านนอก - รีดกระเป๋ากางเกง และขอบเอวให้เรียบ - กลับตะเข็บเข้าด้านใน สอดตัวกางเกงเข้าใต้ร่องรีด - รีดขากางเกงทั้งสองด้านให้เรียบ - เมื่อเสร็จ ใช้ไม้แขวนชนิดกางเกง หนีบเอว จัดเก็บให้เรียบร้อย

การรีดผ้าให้เรียบและมีอายุการใช้งานยาวนาน ควรยึดหลักการดังนี้

๑. ควรรีดผ้าที่มีความชื้น ซึ่งจะทำให้ผ้าที่เรียกว่าการรีดผ้าแห้ง เพราะความชื้นจะทำให้เส้นใยอ่อนตัว เมื่อถูกความร้อนจึงทำให้ผ้าเรียบ
๒. เตรียมผ้าให้พร้อม เสื้อผ้าใดที่ต้องพรมน้ำก่อนการรีดให้พรมน้ำและม้วนไว้ เพื่อจะได้สะดวกในการรีด และไม่เสียเวลาขณะการรีดผ้า
๓. เตรียมอุปกรณ์ในการรีดผ้าให้พร้อม เช่น ไม้แขวนสำหรับแขวนเสื้อที่รีดแล้ว ที่รองแขนเสื้อ กระจกฉีดน้ำ สเปรย์เพิ่มความแข็งของผ้า เป็นต้น
๔. อย่าวางเตารีดที่มีความร้อนทิ้งไว้บนผ้ารองรีด หรือบนเสื้อที่กำลังรีด เพราะจะทำให้ผ้าเกิดรอยไหม้ได้
๕. ก่อนการรีดผ้าควรปรับอุณหภูมิให้เหมาะกับชนิดของผ้า เช่น ผ้าฝ้าย ผ้าไหม ผ้าลินิน ซึ่งมีเนื้อหนาปานกลางให้รีดด้วยความร้อนปานกลาง หรือผ้าใยสังเคราะห์ควรรีดด้วยความร้อนต่ำ เป็นต้น
๖. ในการรีดผ้าสีควรรีดด้านใน เพื่อป้องกันสีซีดหรือเก่าเร็ว ผ้าชนิดใดที่รีดด้านในแล้วผ้า นั้นเรียบถึงด้านนอกก็ควรรีดด้านใน เพราะจะทำให้เนื้อผ้าไม่สึกหรือ สีผ้าไม่ซีดเร็ว ผ้าบางชนิดเมื่อรีดด้านนอกบ่อยๆ ความร้อนจากเตารีดจะทำให้เกิดความมันเป็นแนวตามรอยตะเข็บ มองดูแล้วไม่สวยงาม
๗. เมื่อรีดผ้า ควรรีดส่วนประกอบทีละส่วนตามลำดับ ดังนี้
เมื่อรีดผ้า ควรรีดปก รีดตะเข็บ รีดตัว เสื้อด้านหน้า เสื้อด้านหลัง และแขนเสื้อการรีดกางเกง ควรรีดขอบเอว กระเป๋า ขา และตัวด้านหน้าและหลังการรีดกระโปรง ควรรีดซับใน ขอบตะเข็บ และตัวกระโปรงด้านหน้าและด้านหลัง
๘. รีดผ้าครั้งเดียวหลายชิ้นหรือรีดครั้งละมาก ๆ จะช่วยประหยัดกระแสไฟฟ้ามากกว่าการรีดครั้งละตัว

ใบงานที่ ๔ เรื่อง การรีดและเก็บเสื้อผ้า
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เสื้อผ้าของฉัน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การรีดและเก็บเสื้อผ้า
 รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง : ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติรีดเสื้อผ้าคนละ ๑ ชิ้น จากนั้นบันทึกผลลงในแบบบันทึก

๑. นักเรียนรีดเสื้อผ้าประเภทอะไร

๒. อุปกรณ์ที่ใช้ในการรีดเสื้อผ้าได้แก่อะไรบ้าง

๑.....	๕.....
๒.....	๖.....
๓.....	๗.....
๔.....	๘.....

๓. นักเรียนมีขั้นตอนการรีดผ้าให้เป็นระบบอย่างไร

๑.....

๒.....

๓.....

๔.....

๕.....

๖.....

๔. ผลงานการรีดเสื้อผ้าของนักเรียนอยู่ในระดับใด

ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง

๕. นักเรียนจะรีดเสื้อผ้าให้ประหยัดพลังงานไฟฟ้าได้อย่างไร

.....

.....

๖. นักเรียนจะปรับปรุงการรีดเสื้อผ้าให้ดีขึ้นได้อย่างไร

.....

.....

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เสื้อผ้าของฉัน

๑. กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับที่ฉันทำได้ตามระดับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้				สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๑.การจัดเก็บของใช้ส่วนตัวและการดูแลรักษาเสื้อผ้า					☐
๒.การซ่อมแซมเสื้อผ้าประเภทการด้น					☐
๓.การซักและตากเสื้อผ้า					☐
๔.การรีดและเก็บเสื้อผ้า					☐

๒. สิ่งที่ฉันทำได้ดีและภูมิใจ (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๓. สิ่งที่ฉันยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๔. สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ประจำ : กลางภาค ปลายภาค หน่วยการเรียนรู้ที่.....

สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการเรียนวิชานี้ในกลางภาคเรียน คือ

.....
.....

สิ่งที่ฉันชอบ / ทำได้ดี

.....
.....

สิ่งที่ฉันอยากจะบอกคุณครู คือ

.....
.....

สิ่งที่ฉันควรปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น คือ

.....
.....

ฉันน่าจะเรียนรู้ได้ดีกว่านี้หาก

.....
.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓
ช่างคิดซ่อมแซม

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง เครื่องมือที่ใช้ในงานช่างและความปลอดภัยในงานช่าง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ช่างคิดซ่อมแซม
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เครื่องมือที่ใช้ในงานช่างและความปลอดภัยในงานช่าง
รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

งานช่างทุกช่างในการปฏิบัติงานให้ได้เกิดผลผลิตที่มีคุณภาพจะต้องประกอบไปด้วยงานหลัก ๔ งานดังนี้

๑. งานบำรุงรักษา

งานบำรุงรักษา เป็นงานที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับหลักการทำงานของเครื่องมือ เครื่องใช้โดยผู้ปฏิบัติจะต้องนำหลักการของวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือมาใช้ เพื่อให้เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ภายในบ้านที่ชำรุดหรือเสียหายให้สามารถใช้งานได้เหมาะสมและปลอดภัย

๒. งานซ่อมแซม

งานซ่อมแซม เป็นงานที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับหลักการทำงานของเครื่องมือ เครื่องใช้โดยผู้ปฏิบัติจะต้องนำหลักการของวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือมาใช้ เพื่อตรวจสอบหรือซ่อมแซมเครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ภายในบ้านนั้น สามารถใช้ได้ยาวนาน

๓. งานติดตั้ง

งานติดตั้ง เป็นงานที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับหลักการทำงานของเครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์ในบ้าน โดยผู้ปฏิบัติสามารถเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่เหมาะสม เพื่อติดตั้งเครื่องใช้ อุปกรณ์ในบ้านให้สามารถใช้งานและอำนวยความสะดวกได้อย่างสะดวกและปลอดภัย

๔. งานผลิต

งานผลิต เป็นงานที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถและทักษะเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์วางแผน ออกแบบและผลิตชิ้นงาน โดยผู้ปฏิบัติต้องสามารถเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และวิธีการทำงานช่างอย่างเป็นกระบวนการ เพื่อวางแผนการปฏิบัติงานให้ได้ผลผลิตที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตประจำวัน

ประโยชน์ของงานช่าง

๑. ซ่อมแซมสิ่งของที่ชำรุดแล้ว ให้นำกลับมาใช้
๒. ทำให้ใช้เครื่องมือถูกต้องและเหมาะสมกับงาน
๓. ช่วยลดค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว
๔. ฝึกให้รู้จักการวางแผนการทำงาน และช่วยเหลือตนเอง

๕. มีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างชิ้นงานใหม่ ๆ
๖. ช่วยประหยัดทรัพยากรให้กับประเทศชาติ

เครื่องมืองานช่าง หมายถึง สิ่งที่ใช้ในการซ่อม สร้าง และดัดแปลงเกี่ยวกับงานช่าง เช่น การตัด การตอก การวัด การเจาะ การไส การติดตั้ง เป็นต้น

เครื่องมือประเภทต่างๆ ในงานช่าง

๑. เครื่องมือประเภทเจาะ

สว่าน

๒. เครื่องมือประเภทไสตกแต่ง

กบไสไม้

๓. เครื่องมือประเภทจับยึด

คีม

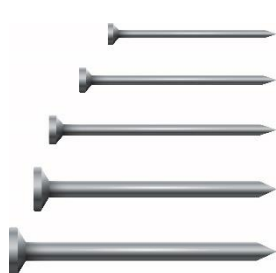
๔. เครื่องมือสำหรับขันและไข

ไขควง

ที่มา : <https://www.vecteezy.com>

๕. เครื่องมือสำหรับตอก

ตะปู

ค้อน

๖. เครื่องมือสำหรับตัดและผ่า

เลื่อย

ที่มา : <https://www.vecteezy.com>

๗. เครื่องมือสำหรับวัด

ตลับเมตร

ใบงานที่ ๑ เรื่อง เครื่องมือที่ใช้ในงานช่างและความปลอดภัยในงานช่าง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ช่างคิดซ่อมแซม
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เครื่องมือที่ใช้ในงานช่างและความปลอดภัยในงานช่าง
 รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง : ให้นักเรียนดูภาพแล้วสังเกตตอบชื่อเครื่องมืองานช่างให้สัมพันธ์กับรูปภาพ

ชื่อ.....

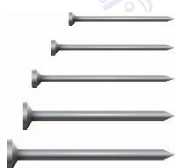
ชื่อ.....

ชื่อ.....

ชื่อ.....

ชื่อ.....

ชื่อ.....

ชื่อ.....

ชื่อ.....

ชื่อ.....

ชื่อ.....

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ช่างคิดซ่อมแซม
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน
 รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ความสำคัญของการซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน

อุปกรณ์ของใช้ในบ้านต่าง ๆ เมื่อใช้ไประยะหนึ่ง อาจมีการชำรุดเสียหาย เนื่องจากใช้ไม่ถูกวิธีและใช้ไม่ระมัดระวัง ถ้ามีความรู้ความสามารถในการซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ที่ชำรุด ก็จะช่วยให้อุปกรณ์ของใช้นั้นนำกลับมาใช้งานได้อีกครั้ง และประหยัดค่าใช้จ่ายของครอบครัว ในการซื้ออุปกรณ์ของใช้ชิ้นใหม่

หลักการซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน

การซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ที่ชำรุดมีหลักการสำคัญ ดังนี้

๑. ซ่อมแซมทันทีที่พบรอยการชำรุด ไม่ปล่อยทิ้งไว้จนซ่อมแซมไม่ได้
๒. สำรวจชนิดของวัสดุที่ใช้ทำอุปกรณ์ของใช้ และลักษณะการชำรุดของอุปกรณ์ของใช้ เพื่อให้ซ่อมแซมได้ถูกวิธี
๓. ศึกษาวิธีการซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ จากเอกสาร แผ่นพับ คู่มือการใช้ หรือหนังสือต่าง ๆ หรือสัมภาษณ์ผู้ที่เคยซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้มาก่อน
๔. เตรียมเครื่องมือช่าง ที่ใช้ในการซ่อมแซมให้เหมาะสม กับชนิดของวัสดุที่ใช้ทำอุปกรณ์ของใช้และลักษณะการชำรุด
๕. ซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ด้วยความประณีต และระมัดระวังอันตรายจากการใช้เครื่องมือช่าง
๖. ตรวจสอบการใช้งานอุปกรณ์ของใช้หลังซ่อมแซม ถ้ายังมีการชำรุด ให้ค้นหาวีธีซ่อมแซมอื่น ๆ จนกว่าอุปกรณ์ของใช้จะใช้งานได้ตามปกติ

กระบวนการซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน

การซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้านให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพ ประหยัดเวลา แรงงาน และค่าใช้จ่าย

ในการทำงานควรปฏิบัติตามกระบวนการ ต่อไปนี้

๑. วางแผนการทำงาน
 - ๑.๑ กำหนดเป้าหมายในการทำงาน
 - ๑.๒ กำหนดวิธีการทำงาน เครื่องมือที่ใช้ทำงาน เวลา และสถานที่ที่ใช้ทำงาน
๒. ปฏิบัติงานตามแผน
๓. ประเมินผลการทำงาน

ใบงานที่ ๒ เรื่อง การซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ช่างคิดซ่อมแซม
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน
 รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง : ให้นักเรียนยกตัวอย่างอุปกรณ์ของใช้ในบ้านที่เคยชำรุด ๑ ชนิด แล้วบอกวิธีการซ่อมแซมจากนั้นวาดภาพระบายสี แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

๑. อุปกรณ์ของใช้ในบ้านที่เคยชำรุด คือ

๒. อุปกรณ์ของใช้ในบ้านนั้นมีลักษณะการชำรุดอย่างไร.....

๓. การซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ดังกล่าว ต้องใช้อุปกรณ์และเครื่องมืออะไรบ้าง

๔. บอกขั้นตอนการซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้านที่ชำรุด

๕. นักเรียนคิดว่าการซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ต่าง ๆ มีประโยชน์อย่างไร

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ประโยชน์และความปลอดภัยการซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ช่างคิดซ่อมแซม
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประโยชน์และความปลอดภัยการซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน
 รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ประโยชน์การซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน

๑. ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
๒. ฝึกนิสัยการใช้ของอย่างรู้คุณค่า
๓. ประหยัดค่าใช้จ่ายในการซื้ออุปกรณ์ของใช้ในบ้านชิ้นใหม่
๔. ฝึกทักษะในการใช้เครื่องมือช่าง เพื่อเป็นพื้นฐานในการซ่อมแซม ประกอบและติดตั้งชิ้นงานที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น

การรักษาความปลอดภัยในการซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน

ความปลอดภัยในการปฏิบัติงานช่าง

อุบัติเหตุ เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา โดยที่เราไม่คาดคิดมาก่อน สร้างความเสียหายในหลาย ๆ ด้าน เป็นเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งเราสามารถป้องกันได้ หากเราใช้ความระมัดระวัง ไม่ประมาท และมีมาตรการป้องกันอย่างถูกวิธี

กฎความปลอดภัย

เป็นข้อบังคับหรือข้อควรระมัดระวังที่กำหนดขึ้น เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้อุบัติเหตุเกิดขึ้นได้ ซึ่งอาจจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับลักษณะการทำงานในแต่ละสาขาอาชีพช่าง ในที่นี้จะกล่าวถึงกฎความปลอดภัยทั่ว ๆ ไปเป็นตัวอย่าง

๑. แต่งกายให้รัดกุม
๒. ไม่ควรหยอกล้อกันในขณะที่ปฏิบัติงาน
๓. ไม่ควรดื่มของมึนเมาในขณะที่ปฏิบัติงาน
๔. ควรตรวจสอบสภาพเครื่องมือก่อนนำไปใช้งาน
๕. ควรปฏิบัติงานในสถานที่ที่มีแสงสว่างเพียงพอ และอากาศถ่ายเทสะดวก
๖. ควรศึกษาระบบการทำงานของเครื่องจักร ชนิดนั้น ๆ ให้เข้าใจก่อนปฏิบัติงาน
๗. หากเครื่องจักรชำรุด ควรเขียนป้ายบอกกำกับไว้
๘. ควรสวมหมวกนิรภัยในการปฏิบัติงานก่อสร้าง
๙. หากน้ำมันหกลงพื้นควรทำความสะอาดทันที
๑๐. เครื่องจักรที่มีการทำงานเคลื่อนไหว ด้วยความเร็วสูง ควรมีอุปกรณ์นิรภัยป้องกัน

สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ

สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ สรุปได้ดังนี้

๑. เกิดจากตัวบุคคล คือเกิดจากตัวเราเองประมาท สุขภาพร่างกายไม่พร้อมที่ปฏิบัติงาน หรือไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ดีพอ ฯลฯ

๒. เกิดจากเครื่องมือชำรุด เครื่องมือมีสภาพไม่พร้อมที่จะใช้งาน มีคุณภาพต่ำ ฯลฯ

๓. เกิดจากระบบการทำงาน อาคารสถานที่ การวางแผนขั้นตอนการปฏิบัติงานไม่ดีพอ หรือแสงสว่างไม่เพียงพอ อากาศไม่ถ่ายเท อุณหภูมิสูงเกินไป ฯลฯ

ผลกระทบจากการเกิดอุบัติเหตุ

๑. สร้างความสูญเสียต่อทรัพย์สิน เช่น รถยนต์ชนกัน สร้างความเสียหายคือ รถยนต์พัง หรือสูญเสียทรัพย์สินจ่ายเงินชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้อื่น

๒. ร่างกายได้รับบาดเจ็บ สูญเสียอวัยวะ หรือหากรุนแรงอาจสูญเสียชีวิตในที่สุด

๓. สร้างความเสื่อมเสียชื่อเสียง การยอมรับในทางธุรกิจ เช่น บริษัทรถทัวร์ใดมักเกิดอุบัติเหตุบ่อย ๆ ลูกค้าผู้ใช้บริการอาจใช้บริการของบริษัททัวร์อื่นแทน ทำให้รายได้ของบริษัทลดน้อยลง

ใบงานที่ ๓ เรื่อง ประโยชน์และความปลอดภัยการซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ช่างคิดซ่อมแซม
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประโยชน์และความปลอดภัยการซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน
 รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง : ให้นักเรียนยกตัวอย่างการซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้านมา ๑ ชนิด พร้อมกับเขียน
 วิธีการป้องกันอุบัติเหตุจากการซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้านมาให้ถูกต้อง

อุปกรณ์ในบ้านที่ซ่อมแซม คือ.....

วิธีป้องกันอุบัติเหตุ

- ๑.....
- ๒.....
- ๓.....
- ๔.....

วิธีป้องกันอุบัติเหตุ

- ๑.....
- ๒.....
- ๓.....
- ๔.....

วิธีป้องกันอุบัติเหตุ

- ๑.....
- ๒.....
- ๓.....
- ๔.....

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การฝึกปฏิบัติซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ช่างคิดซ่อมแซม
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การฝึกปฏิบัติซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน
 รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

การซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้านที่มีตะปูและนอตเป็นส่วนประกอบ

อุปกรณ์ของใช้ในบ้านที่มีตะปู และสกรูเกลียวป้อยเป็นส่วนประกอบ เช่น บานพับประตู บานพับหน้าต่าง โต๊ะ เก้าอี้ เครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ มักเกิดการชำรุดโดยตะปูและสกรูเกลียวป้อยหลวมหรือหลุด ซึ่งสามารถซ่อมแซมได้โดยใช้ กระบวนการ ดังนี้

วางแผนการทำงาน

๑. กำหนดเป้าหมายในการทำงาน : การซ่อมแซมอุปกรณ์ที่ตะปูและสกรูเกลียวป้อยหลวมหรือหลุดให้สามารถใช้งานได้อีกครั้ง

๒. กำหนดวิธีการทำงานและเครื่องมือที่ใช้ทำงาน : วิธีการทำงานใช้ไขควงขันสกรูเกลียวป้อยและใช้ขันสกรูเกลียวป้อยที่หลวม หรือหลุดเข้าไปให้แน่น โดยไขควงปากแบนใช้ขันและคลายสกรูเกลียวป้อยที่มีร่องเป็นเส้นตรง ไขควงปากแฉกใช้ขันหรือคลายสกรูเกลียวป้อย ที่มีร่องเป็นรูปกากบาท สำหรับไขควงใช้ขันและคลายสกรูเกลียวป้อย ที่มีขนาดแตกต่างกัน

ใบงานที่ ๔ เรื่อง การฝึกปฏิบัติซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ช่างคิดซ่อมแซม
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การฝึกปฏิบัติซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน
 รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง : ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติการซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน ๑ อย่าง แล้วบันทึกผลการปฏิบัติงานมาให้ถูกต้อง

๑. อุปกรณ์ของใช้ในบ้านที่ซ่อมแซม คือ.....

๒. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการซ่อมแซม.....

๓. วิธีการซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน

.....

.....

.....

๔. ปัญหาที่พบในการซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน

วิธีการแก้ไขปัญหา

.....

.....

๕. ความพอใจในผลงานซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน.....

.....

.....

.....

๖. ประโยชน์จากการทำกิจกรรมนี้

.....

.....

.....

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง คุณธรรมในการทำงานช่าง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ช่างคิดซ่อมแซม
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง คุณธรรมในการทำงานช่าง
 รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

๑. ความมีสติสัมปชัญญะ หมายถึง การควบคุมตนเองให้พร้อม มีสภาพตื่นตัวจับไว้ใน การรับรู้ทางประสาทสัมผัส การใช้ปัญญาและเหตุผลในการตัดสินใจที่จะประพฤติปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างรอบคอบ เหมาะสม และถูกต้อง

๒. ความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง การประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมาทั้งกาย วาจา และใจ ไม่คิดคดทรยศ ไม่คดโกง และไม่หลอกลวงใคร

๓. ความขยันหมั่นเพียร หมายถึง ความพยายามในการทำงานหรือหน้าที่ของตนเองอย่างแข็งขัน ด้วยความมุ่งมั่นเอาใจใส่อย่างจริงจังพยายามทำเรื่อยไปจนกว่างานจะสำเร็จ

๔. ความมีระเบียบวินัย หมายถึง แบบแผนที่วางไว้เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติและดำเนินการให้ ถูกลำดับ ถูกที่ มีความเรียบร้อย ถูกต้องเหมาะสมกับจรรยาบรรณ ข้อบังคับ ข้อตกลง กฎหมายและ ศีลธรรม

๕. ความรับผิดชอบ หมายถึง ความเอาใจใส่มุ่งมั่นตั้งใจต่องานหน้าที่ ด้วยความผูกพัน ความพากเพียร เพื่อให้งานสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

๖. ความมีน้ำใจ คือ ปรารถนาดีมีไมตรีจิตต้องการช่วยเหลือให้ทุกคนประสบความสุขและ ช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นทุกข์

๗. ความประหยัด หมายถึง การรู้จักใช้ รู้จักออม รู้จักประหยัดเวลาตามความจำเป็น เพื่อให้ ได้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าที่สุด

๘. ความสามัคคี หมายถึง การที่ทุกคนมีความพร้อมทั้งกาย จิตใจ และความเป็นน้ำหนึ่งใจ เดียวกัน มีจุดมุ่งหมายที่จะปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จโดยไม่มีการเกี่ยงงอน

ใบงานที่ ๕ เรื่อง คุณธรรมในการทำงานช่าง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ช่างคิดซ่อมแซม
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง คุณธรรมในการทำงานช่าง
 รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนชื่อช่างมา ๑ ประเภท พร้อมกับบอกประโยชน์ของคุณธรรม
 ในการทำงานช่าง อย่างน้อย ๗ ข้อ

ชื่อช่าง.....

คุณธรรมในการทำงานช่าง

๑.....

๒.....

๓.....

๔.....

๕.....

๖.....

๗.....

๘.....

๙.....

แบบประเมินตนเอง

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ช่างคิดซ่อมแซม

๑. กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับที่ฉันทำได้ตามระดับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้				สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๑. งานช่างและเครื่องมือที่ใช้ในงานช่าง					☐
๒. การซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน					☐
๓. ประโยชน์และความปลอดภัยการซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน					☐
๔. การฝึกปฏิบัติซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน					☐
๕. คุณธรรมในการทำงานช่าง					☐

๒. สิ่งที่ฉันทำได้ดีและภูมิใจ (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๓. สิ่งที่ฉันยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๔. สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ חנוน้อยนักประดิษฐ์

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
๕๐
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง งานประดิษฐ์ประเภทของใช้ของตกแต่ง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หนูน้อยนักประดิษฐ์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง งานประดิษฐ์ประเภทของใช้ของตกแต่ง
รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

งานประดิษฐ์ หมายถึง การประดิษฐ์ชิ้นงานเพื่อเป็นเครื่องมือในการใช้สอยอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ตะกร้า เครื่องปั้นดินเผา เป็นต้น

วัสดุและเศษวัสดุที่ใช้ในงานประดิษฐ์ของใช้ของตกแต่ง

๑. ประเภทของวัสดุและเศษวัสดุ

- ๑.๑ วัสดุธรรมชาติ เช่น ใบไม้ ดอกไม้ เปลือกไข่ เมล็ดพืช เปลือกหอย
- ๑.๒ วัสดุสังเคราะห์ เช่น กระดาษ ขวดน้ำ ขวดแก้ว ถุงพลาสติก ลวด

๒. การเลือกใช้วัสดุและเศษวัสดุ ควรปฏิบัติดังนี้

- ๒.๑ ใช้วัสดุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น เช่น ก้อนหิน เมล็ดพืช ใบไม้ ดอกไม้ เป็นต้น
- ๒.๒ ใช้วัสดุที่มีความแข็งแรง และทนทาน
- ๒.๓ ใช้วัสดุที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้ใช้
- ๒.๔ ใช้วัสดุให้ตรงหรือเหมาะสมกับชนิดของงานประดิษฐ์

งานประดิษฐ์ประเภทของใช้ของตกแต่ง

งานประดิษฐ์ประเภทของใช้มีหลายประเภท หลายรูปแบบ สามารถแบ่งตามลักษณะการใช้งาน ดังนี้

๑. ประเภทของใช้เพื่อบรรจุสิ่งของ เป็นงานประดิษฐ์ขึ้นเพื่อใช้เป็นภาชนะบรรจุของต่าง ๆ เช่น กระบุง กระติบ ชะลอม ถาดใส่ของ ตลับใบลาน ถ้วยชาม โอง เป็นต้น

๒. ประเภทของใช้ของตกแต่งเพื่อการหาเลี้ยงชีพ เป็นงานที่ประดิษฐ์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจับสัตว์น้ำ เช่น สุ่ม กระจู๋ ข้อง ธนู เบ็ดตกปลา เป็นต้น

๓. ประเภทของใช้เพื่อประกอบการแต่งกาย เป็นสิ่งที่จำเป็นต้องใช้เพื่อความสะดวกสบาย เช่น รองเท้า เข็มขัด กระเป๋า เป็นต้น

๔. ประเภทของใช้ของตกแต่งเพื่อการปรุงแต่งกลิ่น เป็นของใช้ที่ประดิษฐ์ขึ้นโดยการปรุงแต่งกลิ่นเพื่อใช้ในโอกาสต่าง ๆ เช่น ตู๊กตา ผลไม้บรรจุด้วยพืชมเสน เพื่อดับกลิ่นและแก้วิงเวียนศีรษะ ตู๊กตาแขวน เพื่อฟอกอากาศ กระจู๋บรรจุพืชมเสน เพื่อแต่งกลิ่นบริเวณที่เป็นมุมอับให้เกิดกลิ่นดี เป็นต้น

๕. ประเภทของใช้ของตกแต่งตามวัฒนธรรมประเพณี เป็นสิ่งของที่ประดิษฐ์ขึ้นเป็นครั้งคราวเพื่อใช้ตามวัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ เช่น การประดิษฐ์กระทงลอยใช้ในประเพณีลอยกระทง การประดิษฐ์บายศรี เพื่อใช้เป็นเครื่องเซ่นขวัญและในพิธีการต่าง ๆ การประดิษฐ์พานธูปเทียน เพื่อใช้ในพิธีไหว้ครู การประดิษฐ์พวงมาลาเพื่อใช้ในวันสถาปนาลูกเสือแห่งชาติ เป็นต้น

ประโยชน์งานประดิษฐ์ประเภทของใช้ของตกแต่ง

๑. ประหยัดค่าใช้จ่าย หากสามารถประดิษฐ์ขึ้นงานตามความต้องการได้
๒. ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และได้สร้างงานที่มีคุณภาพ
๓. เกิดความเพลิดเพลิน มีสมาธิที่ดีต่อการทำงาน สามารถลดความเครียดได้
๔. เพิ่มคุณค่าของวัสดุ เช่น เศษวัสดุ วัสดุท้องถิ่นและอื่น ๆ ทำให้มีมูลค่าและประโยชน์ใช้สอยมากขึ้น
๕. สร้างความแปลกใหม่จากที่มีอยู่เดิม ทำให้ไม่ซ้ำแบบเดิม มีการปรับปรุงและดัดแปลงให้เกิดประโยชน์มากขึ้น
๖. ชิ้นงานตรงตามความต้องการ เพราะเป็นผู้ผลิตด้วยตนเองและสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างถูกวิธี
๗. เป็นของกำนัลแก่ผู้อื่น ทำให้เห็นคุณค่าทางจิตใจทั้งผู้ให้และผู้รับ
๘. อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย เช่น มาลัย กระทงใบตอง แกะสลักผักและผลไม้ เครื่องแขวน และอื่นๆ
๙. เพิ่มรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัว
๑๐. เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสรรค์ความคิดประดิษฐ์ผลงาน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หนูน้อยนักประดิษฐ์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสรรค์ความคิดประดิษฐ์ผลงาน
 รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เครื่องมือที่ใช้ในงานประดิษฐ์ของ

๑. ประเภทใช้ตัด เช่น กรรไกร มีด คัตเตอร์
๒. ประเภทใช้เจาะ เช่น ตะปู สว่าน เหล็กแหลม
๓. ประเภทใช้ตกแต่ง เช่น พู่กัน แปรงทาสี สีไม้ สีเทียน
๔. ประเภทใช้วัดระยะ เช่น ไม้บรรทัด วงเวียน ไม้ครึ่งวงกลม
๕. ประเภทใช้เย็บปักถักร้อย เช่น เข็มเย็บผ้า ด้าย เข็มถักโครเชต์

การเลือกใช้และบำรุงรักษาเครื่องมือ

๑. ควรเลือกใช้ให้ถูกประเภทของวัสดุและอุปกรณ์
๒. ควรศึกษาวิธีการใช้ก่อนลงมือใช้
๓. เมื่อใช้แล้วเก็บไว้ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย
๔. ซ่อมแซมเครื่องมือที่ชำรุดให้พร้อมใช้เสมอ

กระบวนการออกแบบงานประดิษฐ์

๑. การออกแบบ มี ๔ ลักษณะ ดังนี้
 - ๑) ความคิดริเริ่ม
 - ๒) ความคล่องในการคิด
 - ๓) ความยืดหยุ่นในการคิด
 - ๔) ความคิดละเอียดลออ
๒. กระบวนการทำงานประดิษฐ์ มีขั้นตอน ดังนี้
 - ๑) กำหนดปัญหาหรือความต้องการ
 - ๒) รวบรวมข้อมูล
 - ๓) ออกแบบและลงมือ
 - ๔) การประเมินผล

๓. หลักการออกแบบงานประดิษฐ์

- ๑) หน้าที่ใช้สอย ใช้งานได้ตรงตามวัตถุประสงค์
- ๒) ความแข็งแรงและความปลอดภัย
- ๓) ความสะดวกสบายในการทำงาน
- ๔) ความสวยงาม เช่น รูปลักษณ์ ดึงดูดความสนใจ
- ๕) การดูแลรักษา ซ่อมแซมและทำความสะอาดง่าย

๔. ประโยชน์ของการออกแบบ มีดังนี้

- ๑) เป็นการนำเศษวัสดุกลับมาใช้ใหม่เป็นของเล่น ของใช้ และของตกแต่ง ช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- ๒) ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายของครอบครัว
- ๓) ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และฝึกนิสัยให้เป็นคนรอบคอบ มีความอดทน
- ๔) เกิดความคิดสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบใหม่
- ๕) มีความภาคภูมิใจในตนเองที่สามารถประดิษฐ์สิ่งของได้
- ๖) สามารถนำไปจำหน่าย เพื่อสร้างรายได้

เกร็ดความรู้ ๔ R คืออะไร

ใช้ซ้ำ (Reuse) คือการนำเศษวัสดุที่ใช้แล้ว กลับมาใช้ใหม่

ซ่อมแซม (Repair) คือการนำวัสดุที่ชำรุดเสียหายมาซ่อมแซม ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อีกครั้ง

ลดการใช้ (Reduce) คือการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดคุ้มค่า

ผลิตใช้ใหม่ (Recycled) คือการนำเอาวัสดุหรือผลิตภัณฑ์ที่ใช้แล้ว ผ่านแปรรูปมาใช้ใหม่อีกครั้ง

ใบงานที่ ๒ เรื่อง สร้างสรรค์ความคิดประดิษฐ์ผลงาน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หนูน้อยนักประดิษฐ์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสรรค์ความคิดประดิษฐ์ผลงาน
 รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง: ให้นักเรียนออกแบบการประดิษฐ์กรอบรูป และระบายสีให้สวยงาม พร้อมกับเขียนวัสดุอุปกรณ์ในการประดิษฐ์

วัสดุอุปกรณ์ในการประดิษฐ์กรอบรูป

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การประดิษฐ์กรอบรูป
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หนูน้อยนักประดิษฐ์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การประดิษฐ์กรอบรูป
รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

กรอบรูป หมายถึง โครงสร้างที่มีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยม ทรงวงรี ทรงกลม และรูปทรงอื่น ๆ โดยใช้สำหรับใส่ภาพถ่าย ภาพวาด ในรูปแบบต่าง ๆ เป็นต้น

ประเภทของกรอบรูปในงานประดิษฐ์

๑. ประเภทแบบตั้ง
๒. ประเภทแบบแขวน

วัสดุอุปกรณ์ในงานประดิษฐ์กรอบรูป

๑. กระดาษแข็งได้มาจากกล่องนม
๒. กระดาษสีหรือกระดาษห่อของขวัญ
๓. กาว
๔. กรรไกร
๕. คัตเตอร์

ประโยชน์ในการประดิษฐ์กรอบรูป

๑. ช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย
๒. ทำให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
๓. ฝึกนิสัยในการจัดลำดับขั้นตอนความคิดให้เป็นระบบ
๔. ช่วยรักษารูปทรงของงานศิลปะในขณะแขวนอยู่บนฝาผนัง
๕. เพื่อรักษาความสะอาดของงานศิลปะ ช่วยให้งานศิลปะคงทน
๖. สามารถจำหน่ายได้ และทำเป็นอาชีพได้

ใบงานที่ ๓ เรื่อง การประดิษฐ์กรอบรูป
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หนูน้อยนักประดิษฐ์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การประดิษฐ์กรอบรูป
 รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง : ให้นักเรียนออกแบบการประดิษฐ์กล่องใส่อุปกรณ์การเรียนและระบายสีให้สวยงามพร้อม
 กับเขียนวัสดุอุปกรณ์ในการประดิษฐ์

วัสดุอุปกรณ์ในการประดิษฐ์กล่องใส่อุปกรณ์การเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การประดิษฐ์กล่องใส่อุปกรณ์การเรียน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หนูน้อยนักประดิษฐ์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การประดิษฐ์กล่องใส่อุปกรณ์การเรียน
 รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

วัสดุ-อุปกรณ์

๑. แกนกระดาษชำระ
๒. กรรไกร
๓. คัตเตอร์
๔. กระดาษสี
๕. กาว

วิธีการประดิษฐ์กล่องใส่อุปกรณ์

๑. ตัดกระดาษมาห่อแกนกระดาษชำระ เป็นรูปต่าง ๆ ที่นักเรียนชอบ
๒. นำของตกแต่ง เพื่อความสวยงาม
๓. ตกแต่งให้สวยงามตามใจชอบ
๔. นำไปใส่ดิน หรือตกแต่งโต๊ะทำงานได้

ใบงานที่ ๑๘ เรื่อง การประดิษฐ์กล่องใส่อุปกรณ์การเรียน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หนูน้อยนักประดิษฐ์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง การประดิษฐ์กล่องใส่อุปกรณ์การเรียน
 รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนบันทึกสรุปผลการประดิษฐ์กล่องใส่อุปกรณ์การเรียน มาให้ถูกต้อง

๑. วิธีการประดิษฐ์กล่องใส่อุปกรณ์การเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ปัญหาที่พบในการประดิษฐ์กล่องใส่อุปกรณ์การเรียน

.....

.....

วิธีการแก้ไข.....

.....

๓. ความพอใจในผลงานประดิษฐ์กล่องใส่อุปกรณ์การเรียน

.....

.....

.....

๔. ประโยชน์จากการทำงานประดิษฐ์กล่องใส่อุปกรณ์การเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง วัสดุงานประดิษฐ์ที่มีในท้องถิ่นในภูมิภาคต่างๆ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หนูน้อยนักประดิษฐ์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง วัสดุงานประดิษฐ์ที่มีในท้องถิ่นในภูมิภาคต่างๆ
 รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

วัสดุในท้องถิ่น หมายถึง วัตถุหรือสิ่งที่มีอยู่ในพื้นที่หรือท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งสามารถนำมาประดิษฐ์เป็นของเล่น ของใช้ และของตกแต่งได้

วัสดุธรรมชาติ หมายถึง วัสดุที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและสามารถนำมาใช้ประโยชน์โดยไม่มี การเปลี่ยนแปลงไปจากสภาพเดิมมากนัก

ผลิตภัณฑ์จากวัสดุในท้องถิ่น หมายถึง สิ่งที่ทำขึ้นหรือสร้างขึ้นด้วยวิธีการสาน ปั่น ถัก ทอ โดยใช้วัสดุในท้องถิ่น เป็นส่วนประกอบหลักของชิ้นงาน

วัสดุในท้องถิ่นภาคเหนือ

กระสาหรือสา ใช้ทำกระดาดชาฯ คุณสมบัติของกระดาดชาฯ คือ ความเหนียวนุ่ม ทนทาน ไม่ผุกร่อน แตกหัก ปลอดภัยไม่กัดกิน และเก็บรักษาได้ง่าย

วัสดุในท้องถิ่นภาคกลาง

๑) ผักตบชวา นำมาสานเป็นผลิตภัณฑ์ของใช้และของตกแต่ง

๒) กก นำไปประดิษฐ์เป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น เสื่อ กระเป๋าถือ ที่รองแก้ว กล่องใส่เครื่องประดับ

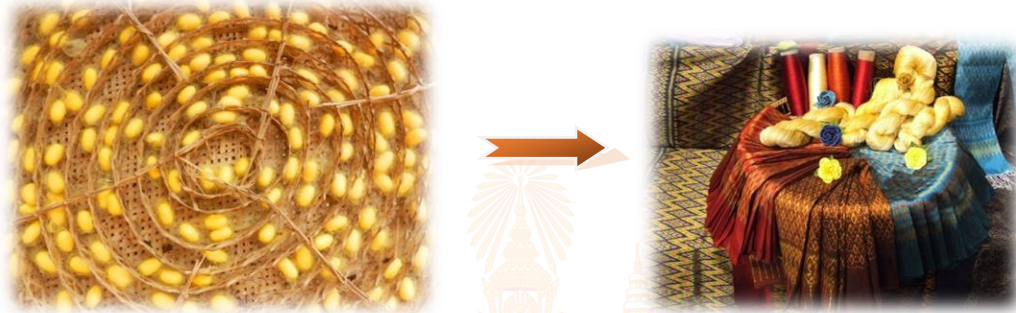

๓) โสน นำมาประดิษฐ์เป็นดอกไม้ชนิดต่าง ๆ เช่น กุหลาบ มะลิ เยอปีร่า บัว

วัสดุในท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ไหม นำมาทอเป็นผืน เรียกว่า ผ้าไหม ใช้ทำเครื่องนุ่งห่มและของใช้ เช่น หมอน ยาม กระเป๋า ส่วนรังไหมที่สาวออกหมดแล้วนิยมนำมาประดิษฐ์เป็นดอกไม้ชนิดต่างๆ

วัสดุในท้องถิ่นภาคใต้

๑) ย่านลิเภา นำมาประดิษฐ์เป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น กระเป๋าถือสตรี

๒) ยางพารา นำมาแปรรูปเป็นเครื่องเรือน เช่น โต๊ะ ตู้เตี้ย

๓) เปลือกหอย นิยมนำมาทำเป็นเครื่องประดับและของที่ระลึก

๔) กระจูด นำมาสานเสื่อสำหรับรองนั่งหรือปูนอน ปัจจุบันพัฒนาเป็น กระเป๋า กล่อง

วัสดุในท้องถิ่นที่มีอยู่ทุกภาค

- ๑) ไม้ นิยมนำมาใช้สร้างที่อยู่อาศัย เครื่องใช้ในครัวเรือน เครื่องดนตรี
- ๒) หวาย นิยมนำมาทำเป็นเครื่องเรือนเครื่องใช้ เช่น เก้าอี้รับแขก ชั้นวางของ ตะกร้า
- ๓) เกล็ดปลา นิยมนำมาทำเป็นดอกไม้ประดิษฐ์ เครื่องประดับ
- ๔) กะลามะพร้าว นิยมนำมาทำเป็นเครื่องใช้ในครัวเรือน และเครื่องประดับ
- ๕) ใบลาน ผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่เป็นประเภทสิ่งของเครื่องใช้ ของเล่น ของตกแต่ง
- ๖) ใบตองและเชือกกล้วย นิยมนำใบตองมาประดิษฐ์เป็นภาชนะใส่อาหาร
- ๗) ไม้ นิยมนำมาทำเป็นเครื่องประดับตกแต่งบ้าน
- ๘) ดิน นิยมใช้ทำกระเบื้อง และเครื่องปั้นดินเผา

คุณค่าของงานผลิตภัณฑ์จากวัสดุในท้องถิ่น

๑. คุณค่าด้านสืบสานวัฒนธรรม
๒. คุณค่าด้านประโยชน์ใช้สอย
๓. คุณค่าด้านความประหยัดค่าใช้จ่าย
๔. คุณค่าด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
๕. คุณค่าด้านศิลปะ
๖. คุณค่าด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศ

ใบงานที่ ๕ เรื่อง วัสดุงานประดิษฐ์ที่มีในท้องถิ่นในภูมิภาคต่าง ๆ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หนูน้อยนักประดิษฐ์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง วัสดุงานประดิษฐ์ที่มีในท้องถิ่นในภูมิภาคต่าง ๆ
 รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนระดมความคิดแยกประเภทวัสดุงานประดิษฐ์ที่มีในท้องถิ่นในภูมิภาคต่าง ๆ
 ดังนี้

ชื่อวัสดุงานประดิษฐ์	พบมากในภูมิภาค	ใช้ในงานประดิษฐ์
สา	ภาคเหนือ	กระดาษสา ร่ม ดอกไม้ต่างๆ
ผักตบชวา		
ไม้		
โสน		
เชือกกล้วย		
กก		
ไบลาน		
ย่านลิเภา		
หวาย		
ไหม		
เกล็ดปลา		
กระจูด		
กะลามะพร้าว		
ยางพารา		
ใบตอง		
เปลือกหอย		

สมาชิกกลุ่ม ๑. ชื่อ - นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....ประธานกลุ่ม
 ๒. ชื่อ - นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....สมาชิกกลุ่ม
 ๓. ชื่อ - นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....สมาชิกกลุ่ม

ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง งานประดิษฐ์ที่เป็นเอกลักษณ์ไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หนูน้อยนักประดิษฐ์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง งานประดิษฐ์ที่เป็นเอกลักษณ์ไทย
รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ความหมายของงานประดิษฐ์

ผลงานที่เกิดจากการนำความรู้ ภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบไทย มาสร้างสรรค์เป็นผลงานที่มีความประณีต งดงาม และมีคุณค่าทางศิลปะ บ่งบอกความเป็นชาติไทยได้อย่างชัดเจน เช่น พานพุ่ม มาลัย กระถาง บายศรี เป็นต้น

ประเภทของงานประดิษฐ์

๑. งานประดิษฐ์ดอกไม้สด เป็นการนำดอกไม้สดมาประดับหรือตกแต่งเพื่อให้เกิดความสวยงาม เช่น มาลัย อูบะ เครื่องแขวน พานพุ่ม

๒. งานประดิษฐ์ใบตอง เป็นงานประดิษฐ์ที่นำใบตองมาทำเป็นภาชนะใส่อาหาร ห่อขนม กระถาง ลอยในวันลอยกระทง บายศรีในพิธีต่าง ๆ

๓. งานแกะสลักพืชผัก ผลไม้ เป็นงานแกะหรือสลักลดทอนลงบนพืชผักหรือผลไม้ โดยใช้มีดหรือของมีคม เป็นเครื่องมือในการแกะสลักให้เกิดลวดลาย ให้เกิดรูปแบบต่าง ๆ เช่น แกะสลักเป็นภาชนะใส่อาหาร แกะสลักผักจิ้ม เป็นต้น

๔. งานแกะสลักไม้ เป็นการแกะสลักลดทอนลงบนเนื้อไม้ โดยการใช้สิ่ว ค้อน เป็นเครื่องมือทำให้เกิดลวดลาย เช่น การแกะสลักบานประตู บานหน้าต่าง การแกะสลักภาพประดับฝาผนัง แกะเป็นรูปสัตว์ต่าง ๆ

๕. งานจักสาน เป็นงานที่มีแนวคิดมาจากการสร้างรังของนกส่วนมากใช้วัสดุธรรมชาติ เช่น หวาย ไม้ไผ่ ใบลาน กก กระจุต ผักตบชวา ย่านลิเภา มาประดิษฐ์เป็นเครื่องใช้ในครัวเรือน เช่น พัด หมวก กอบ กระจาด กระบุง เป็นต้น

๖. งานปั้นจากดิน เป็นชิ้นงานที่ได้จากการนำดินเหนียวหรือดินอื่น ๆ มาทำให้เป็นรูปทรงหรือชิ้นงานตามต้องการ เช่น เครื่องปั้นดินเผา ตุ๊กตาชาววัง ถ้วยชามสังคโลก มาลัยดิน

ภาพประกอบงานประดิษฐ์ที่เป็นเอกลักษณ์ไทย

งานประดิษฐ์ดอกไม้สด	งานประดิษฐ์ใบตอง
	
งานแกะสลักพืชผัก ผลไม้	งานแกะสลักไม้
	
งานจักสาน	งานปั้นจากดิน
	

คุณค่าของงานประดิษฐ์ที่เป็นเอกลักษณ์ไทย

๑. คุณค่าทางวัฒนธรรมไทย เป็นงานวิจิตรศิลป์ที่ใช้ฝีมือ ตลอดจนความวิริยะอุตสาหะในการสร้างสรรค์ผลงาน ให้มีความประณีตสวยงาม ซึ่งมีรูปแบบไม่เหมือนชนชาติอื่น

๒. คุณค่าทางเศรษฐกิจ สามารถสร้างรายได้ สร้างอาชีพให้แก่ผู้มีความชำนาญในด้านนี้ เป็นสินค้าส่งออกที่ทำรายได้ให้แก่ประเทศไทย ทางด้านการท่องเที่ยว และสร้างความประทับใจ เช่น การตกแต่งห้องพักด้วยพานพุ่มดอกไม้ เครื่องแขวน เป็นต้น

๓. คุณค่าทางสังคม สะท้อนให้เห็นถึงขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมความเป็นอยู่ อีกทั้งแสดงถึงความโอบอ้อมอารีของคนไทย ความกตัญญู รักชาติ ความสามัคคีในหมู่คณะ

๔. คุณค่าทางจิตใจ การประดิษฐ์ผลงานแต่ละชิ้น ผู้ประดิษฐ์จะเกิดความภาคภูมิใจ เพราะเป็นผลงานที่สร้างสรรค์ด้วยตนเอง ซึ่งต้องใช้ความประณีตพิถีพิถันและความอดทนเป็นอย่างมาก

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หนูน้อยนักประดิษฐ์

๑. กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับที่ฉันทำได้ตามระดับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้				สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๑.งานประดิษฐ์ประเภทของใช้ ของตกแต่ง					☐
๒.สร้างสรรค์ความคิดประดิษฐ์ผลงาน					☐
๓.การประดิษฐ์กรอรูป					☐
๔.การประดิษฐ์กล่องใส่อุปกรณ์การเรียน					☐
๕.วัสดุในงานประดิษฐ์ในท้องถิ่นและภูมิภาคต่าง ๆ					☐
๖.งานประดิษฐ์ที่เป็นเอกลักษณ์ไทย					

๒. สิ่งที่ยังทำได้ดีและภูมิใจ (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๓. สิ่งที่ยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๔. สิ่งที่ยังตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ประจำ : กลางภาค ปลายภาค หน่วยการเรียนรู้ที่.....

สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการเรียนวิชานี้ในปลายภาคเรียน คือ

.....

.....

สิ่งที่ฉันชอบ / ทำได้ดี

.....

.....

สิ่งที่ฉันอยากจะบอกคุณครู คือ

.....

.....

สิ่งที่ฉันควรปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น คือ

.....

.....

ฉันน่าจะเรียนรู้ได้ดีกว่านี้หาก

.....

.....

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
โครงการจัดทำสื่อ ๖๐ พรรษา เอลิมพระเกียรติ

